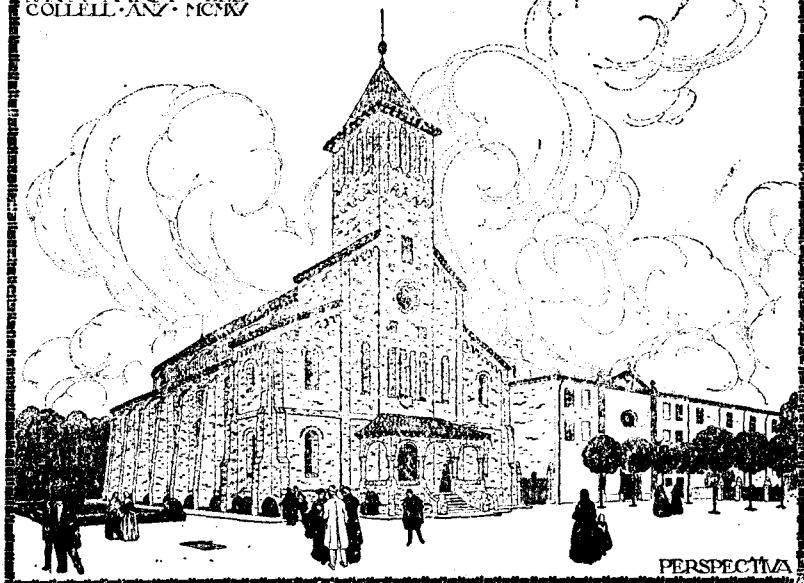

PROJECTE D'ESGLÉSIA
DEL SANTUARI DE
SANTA MARIA DEL
COLLELL ANY MCIV

JOSEP RENOM COSTA
ARQUITECTE

*Libenti avimus concessimus benedictionem apostolicam
omnibus et singulis qui operam dabunt adificationi
ecclesiae supradictae*

Ex aedibus Vaticanis die 16 Junii 1915

Benedictus PP. XV

BUTLLETÍ DEL SANTUARI

DE

S.^{TA} MARIA DEL COLLELL

Octubre de 1920

N.º 21

AMB CENSURA ECLESIASTICA

HISTORIA DEL SANTUARIO DE NUESTRA SEÑORA DEL COLLELL

desde su origen y fundación hasta el presente

por el Rdo. D. José Boera, profesor que fué de este Seminario-Colegio

CAPÍTULO VIII (Continuación)

El Sermo. Rey D. Fernando fué el primero que lo tomó bajo su protección y defensa enriqueciéndole con muchas gracias y escepciones, las cuales vienen comprendidas en su Privilegio de Salvaguardia, que en 1493 extendió en Barcelona en la forma que sigue:

«Nos Ferdinandus, Dei gratia, Rex Castellæ, Aragonum, Legionis, Ciciiliæ, Granata, Toleti, Valentia, Galletiæ, Majoricarum, Hispalis, Sardinia, Cordubæ, Corcicæ, Murtiæ, Giennis, Algarbii, Algeciræ, Gibraltaris, ac Insularum Canariæ, Comes Barchinonæ, Domini Viscaya et Molinæ, Dux Athenarum, et Neopatriæ, Comes Rosilionis et Ceritaniæ, Marchio Cristornú et Gotiani.

»Aunque es sabido que pertenece al oficio de la Magestad real a Nos encomendada, favorecer singularmente a cada uno, y generalmente a todos los comprendidos dentro los límites del real Imperio en el descanso de la seguridad y en la amenidad de la paz; con todo debemos con preferencia proteger con favores, y defender con el escudo de una protección especial aquellas personas y lugares consagrados al servicio de Dios, en los cuales con frecuencia resplandecen milagros, particularmente por la devoción de la intacta Virgen Maria Madre de Dios, a fin de que sean preservados saludablemente de todo conato de malignantes. Y aunque Vos, religioso y estimado nuestro, Prior de la Iglesia y monasterio de Santa Maria del Collell, de la Parroquia de S. Andrés del Tron, Diocesis de Gerona, de la orden de San Benito, en los cuales cada día por devotion singular de la Gloriosa Virgen María, Madre de Dios, concurre el pueblo cristiano en grande y copiosa muchedumbre, para dar gracias a Dios Altísimo y a su Bendita Madre por los milagros alcanzados por amor a Ella; y la misma Iglesia y monasterio, capellanes y demás personas eclesiásticos, y seglares de dicha Iglesia y servidores nuestros estais constituidos bajo la defensa general del Rey; con todo, porque mas suelen temerse aquellas cosas que se imponen de un modo especial, que las que se mandan generalmente, por lo mismo de nuestra cierta ciencia con la presente a Vos dicho Prior, Iglesia y monasterio predicho, capellanes, acólitos, procuradores, acaptadores, bacineros y a toda la familia vuestra, y de la misma Iglesia y monasterio presentes

y futuros; y a vuestros bienes y de ellos, y de cada uno de ellos, ponemos y constituimos bajo nuestra protección, recomendación, amparo y Salvaguardia de tal manera, que nadie en adelante, por más que confiado en nuestra gracia y amor, se atreva ni presuma a Vos, a los predichos, ni a ninguno de ellos, ni vuestros bienes, ni de ellos, ni de ninguno de aquellos, invadir, dañar, damnificar, ofender, capturar, detener, marcar, empeñar, agravar, injuriar, ni de ninguna manera molestar con palabras, ni hechos; en presencia pública, ni ocultamente; por culpa, crimen, ni por deudas ajenas, a no ser que a ellas estuviereis o estuvieren obligados con nombre de principal o fiador: pero ni aún en tales casos, a menos que vosotros o ellos fuerais culpables de crimen directo, y en cuanto el derecho y la razón permiten proceder en estas cosas; sinó que antes bien podais y puedan ir, permanecer, regresar, y volver todas las veces que quisieréis y quisieren, salvos y seguros por las tierras de nuestro Señorío con todos los bienes vuestros, de ellos, y de dicho monasterio: y que en las ciudades, villas y lugares de nuestra Dominación, en las Iglesias de los mismos, y en cada una de ellas podais pedir, exigir, tener y recibir de cualesquiera personas limosnas, subvenciones, legados pios hechos a la misma Iglesia o monasterio, y otros subsidios cualesquiera de caridad; y que podais llevar o hacer llevar bacines a medida de vuestro gusto y voluntad, para recoger las sobredichas subvenciones, limosnas, legados y subsidios de caridad, mandando a nuestros Lugartenientes, Bailes, Jurados, Nobles, Hombres y singulares personas de cualesquiera ciudades, villas y lugares de la real jurisdicción, por cuanto a Vos, y a los demás vuestros Procuradores, Bacineros y Aceptadores os admitan caritativamente, y favorablemente os traten; y que en las Iglesias de ellos os permitan acaptar, pedir y tener las limosnas, subvenciones, subsidios y legados de caridad sin ningún género de contradicción; y para que los Procuradores, Aceptadores y Bacineros predichos gocen de mayor favor, concedemos a ellos, y a cada uno de ellos licencia y plenaria facultad de llevar por todas partes, para su defensa, cualesquiera armas, aun las prohibidas, lo mismo de día, como de noche, sin que obsten cualesquiera ordenaciones y prohibiciones dadas en contrario; y que sean francos de *barras, barcas y portaxgos* por los cuales nada deban pagar dentro nuestros Dominios; requiriendo y rogando a los Rdos. Venerables en Cristo Padres religiosos, estimados nuestros cualesquiera Arzobispos, Obispos, Abades, Priors, Preceptores y demás Personas eclesiásticas, y a más mandando a cualesquiera Condes, Vizcondes, Barones, Prohombres, soldados y nobles Personas vice gerentes de General Gobernador, Lugartenientes, Bailes y a los otros Oficiales y súbditos nuestros de los dichos Oficiales, Lugartenientes presentes y futuros, por cuanto estiman nuestra gracia y no desean sufrir la pena de mil florines de Aragón, que la presente Protección, Recomendación y Salvaguardia nuestra, y todas las cosas, y cada una de ellas sobredichas las respeten y observen, y las hagan respetar y observar inviolablemente por cualesquiera; y de ninguna manera contraríen,

ni vengan contrariant, ni permetan que otros contrarién, ni vengan contrariant por ninguna causa ni motivo; sino que antes bien a vosotros, y a vuestros dichos Procuradores y Bacineros presten consejo, auxilio y favor, que les reciban benignamente y defiendan, y les preserven de injurias, violencias y daños, en cuanto a ellos y a cada uno de ellos toca y expecta.

(Continuará)

Arxiu i Biblioteca

Ha sigut rebut amb gran entusiasme i no menys satisfacció un document de gran valor per a aquest Santuari. Tal es un pergami que conté els Capítols matrimonials d'en Miquel Noguera del Torn, fet sis anys avans de que se li aparegués la Santíssima Verge.

Encar que aquest document haja arribat al nostre arxiu un bon xic deteriorat, no per ço deixem d'estimar-lo com se mereix, agraïnt amb tota l'ànima als germans Pere i Joan Noguera aquesta nova manifestació d'afecte al nostre Casal.

*
**

El nostre Col·legi qui no perdona esforç per tal de posar la Biblioteca a l'altura deguda, continua la seva tasca d'enriquir-la amb les mellors publicacions.

Ultra el *Diccionari Espasa*—obra monumental que per si sola ja honra una biblioteca i de quins nous volums apareguts en parlarem oportunament—i les obres teològiques de Billot, Franzelin i Mazella de quina adquisició ja donarem compte des d'aquestes columnes, últimament s'han adquirit els *Commentaria in Scripturam Sacram* de Corneli a Lápide.

Forma la edició adquirida pel Col·lell un conjunt de 26 volums in-folio, amb text bipartit i es la publicada per la Llibreria Mingardon de Marsella.

No duptem que aquesta obra de l'immortal professor de Lovaina i Roma farà en nostra Biblioteca digne costat als *Commentaria* de Migne que ja fa temps hi figuren.

LA FESTA DE L'APARICIÓ

Solemniíssimes sobre tota ponderació han resultat enguany les festes amb que el nostre Santuari commemora l'Aparició de la Santíssima Verge, ocorreguda el 25 d'octubre de 1483.

Tot quan nosaltres podríem dir per a ressenyar-la, ho esmenta el confrare «El Norte» de Girona en la ressenya que n'ha publicat i que, bo i regraciant-li, ens complavém en reproduir:

«LES FESTES DEL COLLELL

Diades de imborrable record seran per a tots quants hi assistiren les del diumenge i dilluns prop-passats, festes de l'Aparició de la Verge del Collell en son venerat Santuari.

Després del traspals passat al final del anterior curs per l'acreditat Col·legi del Collell, feia bo de veure l'animació i joia popular amb que eren celebrades les diades commemoratives del miracle de la Verge.

Autoritats civils i eclesiàstiques de la comarca, distingides famílies de tot Catalunya, ex-alumnes i persones de distinció que s'unien totes elles en l'amor de la Reina Apareguda, sots la presidència de la primera Autoritat eclesiàstica del Bisbat, l'ltre. Dr. Matas, tot feia més esplendorós el triomf del Collell, obrint més i més sos horitzons a nova vitalitat fecunda...

Pregaries fèrvides i confiades, abrandament de cors en la oració, càntics perfumats de sentor sagrada, genolls que es flectaven davant la Imatge amorosa de la Reina i de la Mare, tot feia més apoteòsica i esplendent la nova victòria de Santa Maria del Collell...

Aixó foren les festes de l'Aparició d'enguany: triomf de la Senyora, triomf del seu Casal...

LA VIGILIA

El fet d'escaurer-se el 25 d'octubre un dilluns, permeté arranjar per la vigília un escollit programa que feu més interessant i arredonida la festa de l'Aparició.

El primer acte el componia la consagració del Collell al Sagrat Cor de Jesús i entronització de la seva imatge en la sala d'actes del Col·legi. Verificà la cerimònia que resultà solemníssima el Sr. Vicari Capítular Dr. Matas, assistit del canonge doctoral i ex-professor del Collell, Il·lustre Dr. Morera i del Sr. Rector del Col·legi Mn. Corcoy. La bellíssima imatge, ofrena d'un benefactor del Collell, es destacava en un tron de flors naturals artísticament combinades amb les senyeres catalana i espanyola. Durant l'acte, que es desenrotllà en un ambient de senzillesa i gravetat corpenedora, la «Schola Cantorum» cantà amb notable afanació la composició *Oremus pro Pontifice* i al final tots els assistents entonaren la invocació *Cor Jesu*.

LA VETLLADA

A les 6 de la tarde, tingué lloc la anunciada vetllada literario-musical que presidí el Vicari Capítular junt amb el Dr. Morera, Dr. Cervera—professor de Religió del Institut de Girona qui amb el Sr. Doctoral acompanyava al Dr. Matas—el Rector i Claustre de l'Establiment.

En la part literaria s'hi llegiren les formoses poesies *Christus regnat*, *A orillas del Jordán* i *A Santa Maria del Collell* pels alumnes Srts. Llorens, Cruz i Bastons; el Srt. Casanova llegí un notabilíssim treball sobre la reialesa de Jesús que fou molt aplaudit.

En la part musical tinguèren un rellevant éxit els alumnes de Música Srts. Cruz, Colomer, Casellas (J. i P.), Moga (J. i P.), Borràs, Morell, Badiella i Casafont, acompanyats al piano per son professor Mossen Bonet, en la interpretació de les rondes de Dalcroze, *Kikiriki*, *Els bons treballadors* i *Rividviti*.

La «Schola Cantorum» del Collell tingué un triomf sorollós amb la interpretació per ses quatre seccions de les composicions polifòniques *Pregaria a la Verge del Collell* (Roquet), *El pardal* (Perez Moya) i *Jesús*

de l'ànima meva (Bach), siguent premiada la seva notable tasca amb nodrides ovacions.

La Vetllada, per la seva distinció i perfecció de detalls causà imparable efecte en tots els assistents.

La diada es completà amb el cant solemniat de Completes gregorianes en honor de Santa Maria del Collell.

LA FESTA.

El temps que fins allavors s'havia conservat, es presentà plujós des de la primera hora del dilluns. Malgrat aixó, no faltà el concurs ingent dels devots veïns de la rodalia que de bon matí anaven a honorar a la Reina de la Comarca.

El número de forasters, que ja era ben notable la vigília, anà augmentant siguent pintoresca la corrúa d'autos i tartanes que s'arreglaven en el cobert preparat a l'efecte.

A les 8, digué la missa de comunió general el Sr. Vicari Capítular. L'altar resplandia de llums i el temple era atapaït de fidels. Per delegació del Dr. Matas digué la plàtica preparatoria el Dr. Cervera, glosant en forma bellíssima la entronització del Sagrat Cor del dia anterior amb la entronització de Jesús-Eucaristia en els cors dels fills de la Verge del Collell. Durant la distribució del Pa dels àngels, que durà llarga estona, la «Schola» cantà *Adoro te* de Rué i *Jesús als homes* de Molera.

A les 10, tingué lloc l'ofici solemne. Celebrà el Rector, Mn. Corcoy, assistit dels Rnts. Armendares i Dalmau. En lloc de distinció prengué seient el Dr. Matas, amb els Drs. Morera i Cervera i el rector del Torn—parroquia del Santuari—Mn. Bastons. També tenien seients distingits les autoritats eclesiàstiques i civils de la Comarca, que lluien ses típiques insignies, aixís com el diputat de la Mancomunitat pel districte D. Joaquim de Solà-Morales, amb sa distingida esposa D.ª Roser de Rosselló qui havia de pendre possessió del càrreg de cambrista de Santa Maria del Collell.

Tots els col·legials, formant un conjunt de prop de 200 veus, cantaren d'una manera impecable la missa gregoriana «Fons Bonitatis» al ofertori la «Schola» interpretà la composició polifònica *Quæ est ista* de Romeu, produint un bellíssim efecte. El sèrmó a càrreg del professor Dr. Burgas, fou un enternidor càntic a les boneses de la Verge del Collell.

Al fi del ofici el Vicari Capítular donà possessió del càrreg de cambrista a la Sra. Rosselló de Solà-Morales, mentres es desbordava el general entusiasme en el cant de la Salve i dels populars Goigs del Collell.

ACABAMENT

La pluja que no parava, obligà a suspendre la típica processó durant la qual és passejada la Imatge de la Verge per els encontorns del Santuari. També obligà a suspendre el Festival Infantil que els alumnes d'Ensenyament Primari tenien preparat als jardins del Col·legi.

Després del dinar celebrat a la Hostatgeria al qual assistiren totes les autoritats i personalitats invitades, la multitud es trasladà a la Iglesia aon s'improvitzà el triomf popular que la pluja impedia, portant a la veneranda Imatge al presbiteri i desfilant tothom en imponent besmans.

Tals foren les festes de l'Aparició d'enguany, les més concorregudes

potser, fora les de la col·locació de la primera pedra de la futura Basílica, des de que se celebra aital solemnitat».

* * *

Per la nostra part no ens toca sinó agrair a «El Norte» la seva interessant ressenya afegint que en tals diades ens vegerem honorats amb la visita—ultra el M. I. Sr. Vicari Capitular que realçà les festes amb la seva presència i l'Iltre. Dr. Morera i Dr. Cervera, rectors, ajuntaments i demés autoritats de la Comarca, tots ells ja esmentats en la ressenya—del respectable D. Josep Ordeig amb sa filla Srta. Maria Lluïcia, qui s'han volgut despedir de la Verge avants de son retorn a Montevideo, el diputat provincial Sr. de Solá tan estimat en aquesta comarca, el nostre Arquitecte Sr. Renom, Srs. Gorgot (D. Jaume i D. Miquel de Figueres i Darnius respectivament) famílies Ordeig de Girona, Rabassa de Malgrat, Bonet de Besalú, Rodón de Canet, Casellas de Perelada, Planas de Vilanova, Franquesa de Vilablareix, Cruz, Moga i Costa de Sabadell, Pagès del Masnou, Blanch de Barcelona, Taberner de Santa Coloma, Pla-Girivert de Caldes, Comas i Ferré d'Arbucies, Isern de Torrent, junt amb els antics col·lellencs Rnts. Marc Lloréns i Joaquim Dalmau.

No hi faltà aixímateix l'assistència de un bon estol de famílies de distinció en la Comarca, rebent d'aquesta forma públic homenatge a Santa Maria del Collell.

A tots nostre agraiement mes sincer per la cooperació que prestaren a la festa major del Casal de Maria, agraiement que endressém, d'un modo especial, al digníssim Sr. Vicari Capitular qui volgué palesar l'afecte que la primera Autoritat Diocessana professa al Santuari del Collell.

CRONICA DEL COLLELL

Nótuia.—Escrivim aquesta crónica sots la impressió gratíssima que en nostre cor ha deixat la celebració de la festa de l'Aparició d'enguany. Veritablement—com s'ha dit públicament—era el triomf del Santuari del Collell qui s'esplaiava a vida nova, era el triomf de la nostra Reina estimada qui cada jorn impera en nous cors.

En veure la devoció pràctica d'aquella multitud qui cantava les *alabances, les formosors i encants* de la Senyora i Majora del nostre Casal, en latir el nostre cor al uníssim amb els de tants agraits que d'arreu de Catalunya li ofrenaven l'encens perfumat del seu homenatge, en descobrir en tants ulls les llàgrimes que sols l'emoció sincera i sentida fa brollar, semblava com si una correntia d'optimisme esbandís del nostre cel totes les resquícies de les nuvolades passades.

Christus regnat!... esclamava la multitud en l'acte solemnia de la consagració del Col·legi al Sagrat Cor de Jesús. Si; Jesús regna sempre entre nosaltres, perque tot-temps el reialme de Maria s'es confós amb el reialme de Jesús, perque tot temps la divina Senyora es la qui ha portat les seves dilatades fillades, les generacions que als seus peus han adquirit llum per a llurs intel·ligències i amor per a llurs voluntats, vers els abims d'amor incompreensible del Cor amantíssim de son Fill.

Maria regna en son Casal del Collell: pero les seves mans son peana del Tron esplendorós de Jesús...

De Casa.—Toquen al seu complet terme les obres empreses el pasat istiu per tal d'assegurar definitivament la higiene del nostre Col·legi-Seminari. En el camí de la font del Gall s'hi ha aixecat un espaiós rentador que s'alimenta directament de les aigües sobreres de dita font. En la font de la Creu—manantial que surteix d'aigua potable el Casal—s'hi han fet obres de forsa importància captant-se actualment l'aigua en la penya viva, lo que assegura la seva completa immunitat de tota contaminació estranya. Els waters, construïts en cos d'edifici separat, s'alimenten de l'aigua de l'antigua mina del Santuari.

— Els que fins ara foren professors del nostre Col·legi Rnts. Lluís G. Pla i Enric Gábana han cessat en ses tasques docents havent sigut el primer adscrit a la parroquia del Mercadal de Girona i el segon nomenat capellà del Col·legi de la Presentació de Figueres.

En el nostre professorat ha ingressat el jove sacerdot Rnt. Tomàs Castanyer, de quines excel·lents qualitats en son palesa mostra la seva llúida carrera i alt concepte en que el tenen els seus superiors.

En lamentar la ausència dels antics companys Rnts. Pla i Gábana, quin afecte per al Col·lell ni minvarà perxó pas mica, donèm la mes coral benvinguda al nou company Rnt. Castanyer desitjant que li siga ben plaenta la estada en el Casal de la Verge Apareguda.

— Per regentar les distintes seccions de l'Internat han sigut nomenats, a més dels seminaristes Josep Clapés i Lluís Constans que ja estaven entre nosaltres l'any passat, els Rnts. Josep Turà i Joan Surinyach. Benvinguts.

La Romeria Empordanesa.—El diumenge després de la festa de la Nativitat de la Verge tingué lloc, com de costum, la Romeria dels pobles de la Baronia de Vilademuls, que cada any pren un caient més típic i solemniat.

Veus aquí la ressenya que en fa el periodic catòlic de Figueres «La Veu de l'Empordà»:

«*La Romeria Empordanesa al Col·lell.*—Solemne com sempre resultà enguany la Romeria de l'antiga Baronia de Vilademuls al Santuari de Santa Maria del Col·lell, que tingué lloc, com anunciàrem, els dies 12 i 13 del present.

Arribats en comissió cada un dels nou pobles que formaven la Baronia—Vilademuls, Sant Marçal, Ollers, Orfans, Vilamarí, Parets, Terradelles, Gallinés i Vilademí—, foren rebuts a repic de campanes qui saludaven amorosament els devots de la Verge, a la que tan sincera i provada devoció professen els empordanesos.

A les vuit del vespre, arribades ja totes les comissions, es cantaren solemnes completes a cant gregorià amb acompanyament d'orgue. Com innovació pròpia d'aquest any i que certament demanava la importància cada dia creixent de la Romeria ens cal esmentar el sermó que amb verba càlida va pronunciar el professor del Col·lell Dr. Pagès, ponderant la devoció ininterrompuda dels empordanesos envers la miraculosa Verge, Apareguda en aquell Santuari.

L'endemà de bon matí, començaren els oficis per a cada un dels pobles de la Baronia. ¡Feia bo de veure la devoció dels romeus, combregant tots als peus de la Verge del Col·lell!

Els oficis seguiren fins a les deu, renovant-se constantment els devots, fins que en la dita hora, tots reunits, fou celebrat un ofici solemníssim de conjunt, resultant l'antic temple gairebé petit per a contenir la immensa gentada. Fou cantada una selecta missa gregoriana per tots els col·legials, i finalitzà l'ofici amb el cant unissonal dels populars goigs del Col·lell.

La Romeria Empordanesa deixà sempre un gran sediment de devoció en tots els pobles que la integren, i forma una bella exemplaritat per a tots els pobles de la nostra Plana.»

Visites.—Durant el mes d'agost, passà uns dies en nostra companyia el distingit amic del Collell, Rnt. Dr. D. Frederic Dalmau, catedràtic i secretari de l'Institut General i Tècnic de Girona.

Es doblement d'agraïr la visita del culte professor per quant tingué per objecte palesar la seva adhesió al Collell, després dels dies anguniosos del passat curs.

Aprofitant l'estada del Dr. Dalmau entre nosaltres es projectaren per al curs actual alguns actes d'extensió docent i intercanvi escolar entre els nostres alumnes i els de l'Institut de Girona.

No cal dir quant agraïda fou del fons del cor la personal visita del nostre il·lustre amic.

— A primers de setembre, tinguèrem el goig d'hostatjar al nostre Casal les distingides famílies americanes Planiol de La Havana i Ordeig de Montevideo.

La primera, que ja havia estat al Collell l'any passat, no volgué deixar Espanya sense despedir-se de la nostre Verge i aprofità la presa de possessió del càrreg de cambrista per part de la respectable dama D.ª Clara Padilla de Planiol per a palesar novament sos afectes per al Collell.

El Sr. Ordeig, antic alumne del nostre Col·legi, feia mes de seixanta anys que no hi havia estat. També acompanyà a la seva filla Maria Llúcia en l'acte de ser feta cambrista—acte que ressenyem en altre lloc d'aquesta crònica—passant uns dies entre nosaltres i recordant els seus temps de Col·legial. Com saben els nostres lectors, el Collell deu al Sr. Ordeig l'honor d'haver apadrinat—junt amb la senyora de l'allavors diputat a Corts i delectíssim amic Dr. D. Pere Llosas, D.ª Anna Serrat-Calvó—la primera pedra de la nova Basílica que la pietat col·lellenca aixecà a la seva Mare i Senyora.

El Sr. Ordeig es mostrà entusiasmat de la bellesa del nou Temple i de lo avençades que ja estan les obres, havent format el propòsit de tornar a Espanya per a la inauguració de la Basílica.

Les Cambristes de la Verge.—Durant el trimestre que croniquem han prèss possessió del honorífic càrreg de Cambristes de Santa Maria del Collell gairebé totes les senyores que faltaven fins a completar el número de 25 que en memoria del dia de l'Aparició de la Verge es designà.

El dia 8 de setembre en prengueren D.ª Clara Padilla de Planiol de La Havana, Sreta. D.ª Maria Llúcia Ordeig Perez de Montevideo i donya Maria Valmola de Ciurana de Girona. El dia 12 del mateix mes en prengué D.ª Dolors Alemany de Coll, de Salt. El 26, D.ª Concepció de Cors de Pons a qui acompanyà en tan solemnia acte el seu espós, el diputat a Corts per Olot, D. Lluís Pons i Tusquets. El dia 12 d'octubre, festa de la Verge del Pilar, fou otorgada tal distinció a les dames gironines D.ª Pilar Perxès de Perez-Xifra, D.ª Llúcia Estorch i D.ª Antonieta Puig d'Espona representada en dit acte per la seva filla Sreta. Maria del Carme.

Tots els dies es celebrà amb el mateix ceremonial, cantant-se solemnia ofici durant el qual tenien lloc de distinció les cambristes i al final rebien la possessió en el Cambril de la Verge de mans del Sr. Rector del Collell i en presència de tot el Claustre, mentres tota la multitud cantava la Salve col·lellenca i els populars goigs.

El dia 12 d'octubre celebrà en l'ofici, per ser les noves cambristes fe-

ligreses seves, el Sr. Rector de la Catedral de Girona i ex professor del Collell, Dr. D. Josep Gironella.

El dia de l'Aparició, com en son lloc s'esmenta, en prengué de mans del M. I. Sr. Vicari Capítular, Dr. D. Josep Matas, la nova cambrista d'Olot D.ª Roser de Rosselló de Solá-Morales, esposa del diputat de la Mancomunitat pel nostre districte D. Joaquím.

A totes les noves serventes de la nostra Reina estimada ja distingides per el seu amor i devoció col·lencques, vagi la sincera enhorabona i coral felicitació.

Necrologia.—Per la premsa del Plata ens enterem del profund dolor que a Montevideo causá la mort de la virtuosa dama D.ª María Loreto Bosch de Arcelos, germana política del nostre entranyable Mossen Antón, ocorreguda el dia 20 de juliol. Fou assistida durant la seva enfermetat per Mons. de León, antic vicari general castrense i prova de les generals simpaties amb que compta la familia Arcelos en aquella república hispano-americana es el fet de que cantés un respos en la capella ardent l'Excm. Mons. Aragone, Arquebisbe de Montevideo i rebés solemniament el cadaver en la necrópoli Mons. Semeria, bisbe de Melo.

Aprofitant la estada al Collell de la familia Planiol de la Havana, emparentada amb la de la difunta, i Ordeig de Montivideo, unida amb ella per fonda amistat, aixís com del Rnt. Jaume Arcelos, es cantá un solemne funeral en nostre Santuari el dia 9 de setembre per a l'etern descans de la Sra. Bosch d'Arcelos, celebrant Mn. Antón.

Deu tingui en la seva santa gloria l'ànima de la respectable dama model de mares i de cristianes i rebin nostre sentit condol tota la seva familia, en especial son espós D. Víctor Arcelos, a qui servirá sens dupte de lenitiu en son dolor la part per tothom presa en la desgracia que l'afligeix.

— Als peus de Santa María del Collell s'han celebrat pietosos sufragis per als difunts: Joan Pellfort, Margarida Frigola, J. P., J. M., T. G., Anicet Millás, Antoni Tomàs, Jaume Perxès, Manel Tarrés, dels Rnts. J. Gratacós, J. Aragonés, Joan i Josep Molas, A. Bernis, de la familia Riuró de Mieras i Taberner de Santa Coloma, de les Religioses Filles de St. Josep i a les intencions del Iltre. Dr. Rial.

També s'han celebrat aniversaris solemnes per Ramón Bertrán i pels difunts de la familia Rós de Terradellas.

Pie Jesu Domine, dona eis requiem...

Collellisme.—Acabats els estudis de la seva carrera ha estat uns dies entre nosaltres, l'entranyable amic i volgut ex-alumne de Barcelona En Rafel Blanch, qui ha volgut visitar la Verge al peus de la qual passá els anys mellors de la seva vida.

— Després de brillants oposicions han obtingut son ingrés en el Magisteri oficial les distingides mestresses i entusiastes zeladores de la Suscripció Popular Srtes. María Pí, de Bagur, i María Rabassa, de Malgrat, germana del nostre estimadíssim Dtor. Francesc. Per a donar gracies a la Verge del Collell la Srta. Rabassa féu celebrar un solemníssim ofici el dia de l'Aparició.

També ha obtingut aital éxit la Srta. María Viñas, de Sta. Cristina d'Aro, qui visitá aiximateix la nostra Reina.

— Per diverses gracies alcansades de la bondadosa ma de Sta. María del Collell s'han celebrat en son propi altar misses a les intencions de la familia Frigola, de Mata, de D. C. R., de D. Joan Riera, de D.ª Concepció Llongarriu, de D. Joan Viñas, etc.

Entre els oficis votius celebrats en el Santuari, n'hi figuren a les intencions de D. Narcís Casademont i D.ª Teresa Gibert, de Ventatjol; D.ª Pietat Pou i D. Felip Campolier del Torn, D. Josep Casadevall de Castelló d'Empuries, D.ª Rita Serra, D.ª Hermenegilda Busquet, Don Joaquim Vilar i D. J. Lambí, de Mieras; familia Jofra, familia Cufí, Sr. Professor nacional de St. Miquel i varis devots de Serinyà.

— Ordenats de prevere per l'Exm. Sr. Bisbe de Barcelona, Doctor Guillamet, cantàren solemniament llur primera missa al Carme de Girona i al Monestir de Montserrat respectivament, els nous sacerdots, companys nostres fins el curs passat, Rnts. Josep Vidal i Joaquim Dalmau els quals nan sigut nomenats vicaris de Navata i Begudá.

Ad multos annos.

— El dia 5 de setembre visitaren com de consuetud'a nostra Mado-na un nodrid grup d'obreres de St. Jaume de Llierca. Es remarcable la devoció de les esmentades obreres per quant després del llarc trajecte venen a rebre els sagraments als peus de Santa María del Collell.

— Ha ingressat a l'ordre de les filles de St. Josep de Calasanz l'activa celadora de St. Jaume Srta. Amalia Duran, la qual avans del seu ingrés en religió ha curat de buscar-se substituïda en la obra del nou Temple del Collell, havent designat a la Srta. Dolors Pou de la propia població, qui regentarà des d'ara el chor que tenia senyalat la nova religiosa.

Ofrenes a la Verge.—Últimament han ingressat al Tresor del Santuari unes precioses estovalles d'altar ofrena de la respectable familia Vidal del Masnou. En elles hi figura primorosament brodat l'escut del Collell.

— També han ingressat: un ric anell d'or i ametistes i un pendentif d'or i diamants, regal d'una entusiasta devota i activa subscriptora; monedes modernes espanyoles, americanes i italianes de plata, níquel i bronze, de D. Angel R. Martinez de Madrid; i un lot de monedes antigues de plata i bronze, donatius de la familia Pujol de Les Preses.

A tots nostre agraïment mes sincer i que Santa María del Collell els hi pagui llur desprendiment.

Estadística pietosa.—El resúm del culte tributat en el Santuari de Sta. María del Collell durant el passat trimestre, es com segueix:

Juliol:	211	misses,	11	oficis,	1110	comunións.
Agost:	298	»	17	»	1230	»
Setembre:	308	»	24	»	2250	»

Suscripció general

	<i>Pessetes</i>		<i>Pessetes</i>
SUMA ANTERIOR.	67102'25	Rt. Marià Burch (per una gra-	
Rt. Joan Barolés (3. ^a veg.).	25	cia obtinguda (3. ^a veg.).	40
» Joaquim Grau (7. ^a veg.).	40	» Francisco Fontclara.	50
» Narcís Costa (2. ^a veg.).	5	» Jordi Perich (6. ^a veg.).	25
» Isidre Riqués (6. ^a veg.).	6	» Ricard Serra.	6
» Josep Soler de Morell (4. ^a v.).	3	» Andreu Puig (3. ^a veg.).	25
» Josep Puigdevall (3. ^a veg.).	45	» Narcís Llobet.	50
» Bartomeu Giralt (2. ^a veg.).	40	» Enric Gàbana.	12
» Pere Punset (2. ^a veg.).	40	» Pere Prats (3. ^a veg.).	5

Pessetes

Excms Srs. D. Ramón Planiol i D. ^a Clara Padilla de Planiol (3. ^a veg.)	4000
D. Ramón Pujol (5. ^a veg.)	20
» Candi Llovera i família	400
» Rafel Blanch	40
» Jaume Saguer (3. ^a veg.)	50
» Joan Bori	2
» Joan Mollfuleda (5. ^a veg.)	50
» Josep Casadevall (3. ^a veg.)	400
» Manel Pigem (2. ^a veg.)	5
» Rafel Riera (per una gracia alcançada a favor del seu pare)	400
» Joan Colomer (2. ^a veg.)	50
» Pere Cruañas (en acció de gracies)	50
» Joan Siqués (3. ^a veg.)	5
» Josep Tarrés	40
» Miquel Vilar	50
» Josep Perez-Xifra (2. ^a veg.)	50
» Antoni Comas (2. ^a veg.)	40
» Joan Roura	70
» Lluís Taberner	25
» Antoni Fargas (3. ^a veg.)	5
» Pere Rius	40
» Josep Gudiol (2. ^a veg.)	50
» J. Serra	7
» Ferrán Noguera	40
» Jeroni Caulas (3. ^a veg.)	5
» Pere Llorens	40
» Cebrià Sanmiquel	30
» Joan Banti	50
» Joan Salavia (4. ^a veg.)	50
» Agustí Encesa (6. ^a veg.)	25
» Joan Garriga (2. ^a veg.)	46
D. ^a Anna Lluelles de Franquesa (2. ^a veg.)	40
» Emilia Massó de Escarpenter	40

Pessetes

D. ^a María Balmaña de Ciurana	150
» María Llucia Ordeig	500
» Dolors Rovira Costa (2. ^a v.)	40
» Maria Freser	40
» Catarina Serra (2. ^a veg.)	5
» Dolors Alemany de Coll	50
» Rosa Guanter (3. ^a veg.)	25
» Gertrudis C. V. ^a de Marfà	5
» Montserrat Vila (3. ^a veg.)	5
» Joaquina Casadevall (3. ^a)	400
» Dolors Gibert	5
» Rosa Camps de Rius (per una gracia)	25
» Mercè Casagenas Vda. de Llopis (3. ^a veg.)	400
» Pilar Perxés de Perez-Xifra	50
» Antonia Puig de Espona	50
» Llúcia Estorch	50
» Roser Rosselló de Solá-Morales	500
Srs. D. Lluís Pons i D. ^a Concepció de Cors de Pons (2. ^a v.)	300
Família Estorch Massegur	200
Un devot	250
Una devota	5
Un sacerdot ex-alumne	40
Un sacerdot	25
Varies devotes	6
Un devot (per dues gracies)	200
Una devota (400 marcs)	44
F. ^a Corretjer d'Aiguaviva (3. ^a v.)	40
Un sacerdot de Girona	50
Una devota	5
F. ^a Isern de Torrent (4. ^a veg.)	40
F. ^a Franquesa de Vilablareix	43
Sreta. María Viñas Torró (en acció de gracies)	5
SUMA	72154'25

Subscripció mensual

Pessetes

Claustre de Professors	59
Rt. Sebastià Puig	2
» Josep Burch	4
» Josep Jordá	4
» Josep Juanola	4
» Josep Pol	4
» Anton Figueras	2
» Josep Esparch	3
» Josep Casas	4
» Joan Planella	4
» Josep Castelló	4
» Salvador Plana	4

Pessetes

» Jaume Arcelos	5
» Josep Jordá Durán	2
» Arseni Griera	4
» Esteve Espuña	4
» Benet Gimbernat	4
» Andreu Compta	4
» Josep Oliver	2
» Enric Murtra	2
» Hermenegild Bosch	4
» Antoni Pijoan	4
» Francisco Calderó	4
» Jaume Busquets	2

	<u>Pessetes</u>		<u>Pessetes</u>
Rt. Francisco Puigmal	4	D. Joan Gifre	2
» Francesc Sala	2	» Benet Bosch	2
» Josep Mundet	2	» Marián Manich	4
» Antón Cullell	4	» Miquel Font	4
» Jacinto Terricabris	0'50	» Ignasi Font	4
» Marián Freixa	4	» Agustí Bassedas	4
» Miquel Marqués	4	» Enric Valarino	4
» Joaquim Mercader	4	» Pere Coll	5
» Josep Masachs	4	D. ^a Modesta Negre	2
» Ramón Canadell	4	» Raimunda Coma v. Capella	4
» Miquel Planella	4	» Angela Turbau vda. Coll	4
» Antón Adroher	4	» P. A.	4
» Joan Valls	4	» Dolors Encesa de Batlle	4
D. Joan Llorens	4	» Ant. ^a Fontacaba de Gabarró	4
» Francisco Coll	2	» Hermenegilda Albert	4
» Miquel Verdaguer	5	» Dolors Alemany de Coll (Cambrista de Santa Maria del Collell)	5
» Francesc Jordá	0'25	» Magdalena Molas, Vda. de Serra	4
» Antoni Alemany	5	» Francisca Jorba de García	4
» Joan Batlle	4	» Ramona Sallent v. Roselló	4
» Ventura Bosacomà	2	» Angela Corcoy	4
» Narcís Corominas	2	» Teresa Martí	4
» Josep Rierola	4	» Josepa Larumbe	4
» Jaume Domènech Durán	4	» Dolors Rovira	4
» Manel Barguñá	2	» Francisca Castellà	4
» Josep Boris	4	» Maria Alúm	4
» Joan Geli	2	» Rita Cargol vda. Plá	4
» Baltasar Molar	4	Srs. Rafel i Lluís Juli	4
» Josep M. ^a Montañá	4	Sret. Santiago Figueras	4
» Josep Casadevall	4	» Llorenç Bros	4
» Josep Adroher	4	» Francisco Costa	0'50
» Antoni Comas	4	» Andreu Taberner	4
» Jaume Figueras	4	» Joan Colomer	4
» Joan Viñas	4	» Pere Padrós	4
» Josep Costa	0'50	» Joan-Antoni Muñoz-Reja	5
» Felip Pla	4	» Adolf Muñoz-Reja	5
» Miquel Frigola	2	Família Moret	4
» Pere Ylla	2	Família Nabot, de Vilanant	4
» Carles Puig	4	Família Monsalvatje	2
» Narcís Casademont	5	Família Morell, de Pineda	0'50
» Joaquim de Espona	4	Família de Pol	2'50
» Francisco Mas	0'20	Una devota	2
» Josep Fernández	4	Una devota, de Mieras	2
» Pere Desmiquels	0'25	En sufragi de M. Eroles	4
» Josep Garriga	4	Varis terciaris i terciaries de Sant Francesc	44'30
» Josep Compta	5	La nena M. ^a del Collell Juli Danés	0'50
» Ramon Adroher de Viladesens	5		
» Jaume Planiol	5		
» P. G.	0'50		
» Jaume Corcoy	4		
» Pere Masnou	2'50		
» Rafel Garriga	2		
		Suma	257'00

Subscripció popular

Chors de deu persones a deu céntims per cap mensuals

Pobles	N.º del chor	Celadors	
Arbucias	13	D.ª Adelaida Corominas	
	107	D.ª Maria Masferrer	
Bagur	1	Srta. Maria Pi	
	8	Srta. Isabel Corp	
	6	Srta. Mercè Corredor	
	49	Srta. Carme Puigrefagut	
Balenyá	49	Srta. Angela Rovira	
Banyolas	91	Srta. Joaquina Rovira	
	10	Srt. Francisco Estartús	
	50	Srta. Margarida Tarradas	
	106	D. Ramón Boix	
	125	Srta. Carme Borrell	
	Barcelona	63	D.ª Julia Llopis Vda. de Casagenas
		24	Srta. Enriqueta Girona
		44	Srta. Antonia Ribas
		35	Srta. Catalina Codina
		19	Srta. Maria Junyent
		40	D.ª Maria Llopis de Soler
		78	Srta. Francisca Albin
		95	Srta. Maria Claro
		96	Srta. Emilia Santasusagna
97		Srta. Pilar Ribas	
126		Srta. Maria Teresa Sabaté	
129		Srta. Caritat Vilar	
120		Srta. Encarnació Porta	
124		D.ª Lourdes Figa de Sabata	
137		D.ª Teresa Vergés de Masriera	
26		D.ª Aurelia Miralbet	
138		Srta. Esperança Casanovas	
Besalú		58	Srta. Mercè Busquets
	66	Srta. Dolors Costa	
	72	D.ª Carolina Olivet de Brugués	
	32	Srta. Francisca Prat	
Blanes	9	Srta. Adela Roura	
	109	Srta. Maria Bitlloch	
Bordils	71	D.ª Concha Guitó Vda. de Prim	
	130	Srta. Catarina Coll	
Canet de Adri	15	D.ª Francisca Jorba de García	
	61	Srt. Josep García	
Canet de Mar.	4	D.ª Joaquina Carbonell	
	38	Srta. Anita Daussá	
Cassá de la Selva	62	Srta. Concepció Dalmau	
	142	Srta. M.ª dels Dolors Gábana	
	33	Srta. Lourdes Granell	
	110	Srta. Lola Bota	
	83	Srta. Maria Teresa Mayor	
	82	Srta. Sofia Mayor	
Castelló de Ampurias	83	Srta. Montserrat Fargas	
	82	D.ª Anna Arnau Vda. de Albert	
Castelltersol	134	Srta. Maria Plantes	
Cistella	69	Srta. Josefina Flori Darnés	
Falgons	64	Srta. Anita Poch	
Figueras.	47	Srta. Francisca Adroher	
Fonteta	27	D.ª Maria Aragonés	
Girona	36	D. Joan Amich	
	28	D.ª Rita Cargol Vda. de Pla	
	57		
	56		

	25	Srta. Maria Lluisa Carreras
	3	Srta. Carme de Esposa
	45	Srta. Rosita Nicolazzi
	59	Srta. Dolors Prat
	31	Srta. Conchita Pujadas
	75	D. Martirià Vila
	148	Srta. Carme de Ciurana
Hospitalet de Llobregat	37	Srta. Montserrat Isern
Hostalrich	67	D. ^a Maria Casals
	47	Srta. Joaquina Serras
La Bisbal	51	D. ^a Maria Carabús Vda. de Cuffi
	52	Srta. Consuelo Cuffi
La Escala	132	D. ^a Adelaida Parnau
La Garriga	20	Srta. Filomena Iglesias
Las Presas	44	D. ^a Joaquina Arnau de Juli
	146	Srta. Carmen Carandell Marca.
	145	Srta. Ramona Codina Oliveras.
	144	D. ^a M. ^a del Remei Guardia Vda. de Mata.
	34	D. ^a Maria Soler de Pujol
La Sellera	85	Srta. Gracia Peracaula
Lladó	79	Srta. Anna Maria de Falgás
Llagostera	84	D. ^a Dolors Estartús Vda. de Garrido
	98	Srta. Leonor Fàbrega
Llansà	118	Srta. Pilar Ballesta
Manlleu.	48	Srta. Maria Rierola
Masnou.	29	Srta. Francisca Bosch
	21	Srta. Julita Vidal
Mataró	112	Sra. Ursula Artigas
	139	D. ^a Antonia Roldós
Mieras	68	Srta. Nuria Teixidor
	105	Srta. Joaquina Abel
	46	Srta. Mercè Busquet
Montagut	111	Srt. Lluís Blanch
Olot	5	Família Llosas
	88	Srta. Mercè Puigdevall
	48	Srta. Concepció Vayreda
	108	Srta. Pilar Mir
	117	Srta. Manela Legares
Palausolitar	135	Srta. Maria de Arévalo
Palautordera	41	Srta. Concepció Riu
Palau de Santa Eularia.	128	Srta. Lolita Clotas
Parets de Ampurdá.	140	Srta. Concepció Alsina
Perelada	131	Srta. Celia Casellas
Pineda	42	Srta. Antonia Morell
	43	D. ^a Concepció Puig
Pont Major	133	D. ^a Carme Vivas
Port-Bou	127	Srta. Esperança González
Pujals dels Caballers	60	Srta. Concepció Geli
Pujarnol	76	Srta. Pilar Frigola
Riudaura	90	Srta. Josepa Bataller
	92	D. ^a Petronilla Puig
	86	D. ^a Antonia Roquer
Romanyà de Ampurdá	54	Srta. Pilar Romans
Sabadell	53	Srta. Pilar Parcerisa
	136	D. ^a Amalia Mainou
Salt	94	Srta. Concepció Coll
Sarrià (de Barcelona)	116	Srta. Nuria Guarro
	41	D. ^a Ursula Artigas
Sant Feliu de Guixols	115	D. ^a Mercè Barraquer de Burch
Sant Feliu de Pallarols	55	D. ^a Gertrudis Fàbrega
	144	Srta. Leonor Bastons
Sant Jaume de Llierca	80	Srta. Aniceta Costa
	102	Srta. Dolors Pou

	403	Srta. Dolors Durán
Sant Julià de Ramis	39	Srta. Pietat Arnau
Sant Miquel de Campmajor	93	Srta. Maria Xampró
	100	Srta. Nuria Estany
Sant Pol de Mar	23	Srta. Ramona Planiol
	22	Srta. Antonia Planiol
	7	Srta. Presentació Vila
Sant Privat de Bas.	143	Srta. Lluïsa Genover
Santa Eugènia de Berga	141	Srta. Roser Colomer
Santa Pau	99	Srta. Mercè Vila
Tarrassa	81	Srta. Assumpció Gibert
	119	Srta. Dolors Borràs
Terradas	46	Srta. Rosa Estartús
Terradellas	89	D. ^a Maria Trías de Ros
Torn	73	Srta. Joaquina Batlle
	30	Srta. Teresa Mercader
Tortellà	101	D. ^a Maria Vila
Ullastret	70	Srta. Concepció Albert
Ventatjol	2	Srta. Engracia Casademont
Vilablareix	77	D. ^a Dolors de Pont de Gispert-Sauch
Vilademat	147	Srta. Concepció Illa
Vilamalla	123	Srta. Rita Capó

NOTES:

- I. Ademés de la Benedicció apostòlica mes amunt anotada, els cooperadors a la obra participaran de les gracies següents: Cinquanta dies d'indulgencia concedits per l'Ilm. Prelat de la Diócesi, una Missa que es celebrara cada dissapte, *Memento* dels Rvnts. Sacerdots del Collell, Comunió freqüent dels col·legials i salve quotidiana.
- II. Les almoines poden fer-se per conducte de qualsevol membre de la Junta i en els llocs següents:
 - A Girona.—Llibreries de Vda. Franquet i de F. Geli.
 - A Barcelona.—D. Lluï Codina, carrer del Bisbe, 2 bis.
 - A Olot.—Llibreria de Ramón Bonet.
 - A Figueras.—Rvnt. Dr. D. Josep Jordà.
 - A Vich.—D. Marián de Rocafiguera, P. Major, 24.
 - A Banyolas.—D. Teodor Masgrau, Farmacèutic.
 - A La Bisbal.—D. Ferreol Vila, carrer Mesuras.
- III. Previ avis dels Rvnts. Sacerdots se cobrarà també dels seus respectius apoderats a Girona.

Nostres amics difunts

- D.ª Maria Palés de Arquer, mare del ex-alumne Albert, a Badalona.
 D. Jaume Perxés, avi dels ex-alumnes Jaume i Pere Perxés, i Narcís i Miquel Pérez, a Agullana.
 Mn. Martirià Vila, ex-superior d'aquesta Casa, a Banyoles.
 D.ª Concepció Pou de Plana, a Mieras.
 Mn. Jaume Pujolás, a Banyoles.
 D. Bernat Palmer, pare polític de la Cambrista D.ª Concepció Gelabert de Figueras, a Palma de Mallorca.
 D. Joan Fontanet, cosí del nostre Mn. Ponsatí, a les Corts de Sarrià.
 D. Francisco Geli, pare del ex-alumne Joan, a Girona.

R. I. P. A.

Al donar a les respectives families nostre condol preguem als lectors del BUTLLERÍ ofereixin algun sufragi a favor d'aquests difunts. Per a ells resem diàriament un Pare nostre en el Sant Rosari.